

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

תוכן

א. רבי יוחנן הוה אזיל ויתיב אשערי טבילה אמר כי סלקן בנות ישראל מטבילת מצוה לפגעו בי כי היכי דלהווי להו בני שפירי כוותי גמירי אורייתא כוותי.....1

ב. הסייף והסכין והפגיון והרומח ומגל יד ומגל קציר מאימתי מקבלין טומאה משעת גמר מלאכתן.....2

דף פד.

א. רבי יוחנן הוה אזיל ויתיב אשערי טבילה אמר כי סלקן בנות ישראל מטבילת מצוה לפגעו בי כי היכי דלהווי להו בני שפירי כוותי גמירי אורייתא כוותי

כבר התבאר במסכת פסחים דף קיא. דרכן של נשים צנועות¹ להסתיר ליל טבילתן שלא לילך במהומה או בפני הבריות שלא ירגישו בהן בני אדם, ומי שאינה עושה כן נאמר עליה (דברים כז פסוק כא) אָרוּר שְׁכַב עִם כָּל בְּהֵמָה.

ויש להזהר שלא לעבור סמוך בית הטבילה שלא לפגוש אשה העולה מטבילת מצוה, ואם אירע שפגש יאמר, שָׁפַךְ בּוֹ עַל-נְדִיבִים וַיִּתְעַם בְּתַהוֹ לְאִדְרָךְ²: ויאמר גם³ שָׁפַךְ בּוֹ עַל-נְדִיבִים וּמְזִיחַ אֶפְיָקִים רַפָּה⁴: והאשה הצנועה מובטחת שיהיו לה בנים כשרים.

¹ רמ"א קצח מה רוך השולחן יורה דעה סימן קצח סעיף צא

² תהלים פרק קז פסוק מ

³ בעל תולדות אהרן לא ציין מקרא דשופך בוז על נדיבים אלא ומזיח אפיקים רפה באיוב י"ב פסחים ק"א ובתהלים לא ציין כלום נראה שלא היה גורם בש"ס שופך בוז על נדיבים וגו' ובילקוט מייתי ש"ס זה בתהלים ובאיוב הלכך נמרינהו לתרווייהו. ש"ך יורה דעה שם ס"ק סא

⁴ איוב פרק יב פסוק כא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

י"א⁵ שכל הנאמר אינו אלא באשה העולה ערומה מן הטבילה, וי"א⁶ שאפי' אינה ערומה אם ישוב בקביעות על שערי בית טבילה אין לחוש אולם העיקר להלכה שבכל אופן אין לשבת על שערי טבילה אלא מי שיצרו בידו⁷, ודמיו הנשים עליו כקורה, או שיושב באופן שאינו יכול לראותם⁸.

ב. הסייף והסכין והפגיון והרומח ומגל יד ומגל קציר

מאימתי מקבלין טומאה משעת גמר מלאכתן

כל כלי מתכות⁹ אינן מקבלין טומאה עד שתגמר מלאכתן כולה ולא יהיה הכלי מחוסר מעשה כלל¹⁰, אבל גולמי כלי מתכות אינן מקבלין טומאה.

ואלו הן גולמי כלי מתכות כל שעתידי לשוף אותו כלומר לצחצהו¹¹, או לשבץ משבצות לנוי או לגרר כלומר לשייף או לכרכב כלומר לצייר או להקיש בקורנס כדי להשוותו ולפושטו, או שהיה מחוסר אוזן או אוגן ה"ז אינו מקבל טומאה עד שיתקנו ויפהו ולא תשאר בו מלאכה כלל,

כיצד הסייף אינו מקבל טומאה עד שישופנו, והסכין עד שישחיונה וכן כל כיוצא במעשים אלו¹². וי"א שזה רק בסייף או סכין שהעלו חלודה, אך בתחילת עשייתם גמר מלאכתן הוא משיעלו בכבשן.

⁵ כ"כ תוס' יתיב בתי' השני וכ"כ בפסקי תוס'

⁶ תוס' שם בתי' הראשון

⁷ וכמש"כ ברמב"א כאן הא דאמר בפסחים (ק"א א') האי מאן דפגע באתתא בעידנא דסליק מטבילה אוחותו רוח זנונים, ה"מ באיניש דעלמא ולא כר' יוחנן שיצרו בידו ודמיין עליה כקאקי חיוורי וזה פשוט. וכרב גידל בברכות ב.

⁸ וכמש"כ בהג' הב"ח [ברכות כ א] כתב שר' יוחנן לא היה ירא מיצר הרע משום שגבות עיניו היו מכסות את עיניו, ובלי להגביהן לא היה יכול לראות [כמבואר בב"ק קיז].

⁹ רמב"ם הלכות כלים פרק ה הלכה א ב

¹⁰ ודע שבמשנה למלך כתב על דברי הרמב"ם ז"ל: והמתבאר מדברי רבינו שהחילוק בין חסר מעשה אומן לחסר מעשה הדיוט [מל"מ]. ואיני יודע מאין למד זה מדבריו. ולענ"ד נראה ברור דרק אם חסר איזה דבר אף שהדיוט יכול לעשותה הוי גולמי כלי מתכות וטהורה, דנהי דלעניין פירוק כלי יש חילוק בין הדיוט יכול להתזירה ובין דבר הצריך אומן כמ"ש בס' קצ"ה, מ"מ בכלי חדשה כל עוד שלא נגמרה הוי גולמי וטהורה, אך נראה דבמלאכת כלי מתכות רובן ככולן מעשה אומן הם. ערוך השולחן העתיד הלכות כלים סימן קצו ז

¹¹ דלשוף הוא בכלי ברזל ולגרר הוא בכלי זהב וכסף שם ב

¹² צ"ע שהר"ב שם במשנה כלים פ"ד מ"ה פי הסייף. בסייף שהעלה חלודה מיירי שהוא טהור עכ"ל ר"ע ז"ל, ודברין מוכרחים כמש"כ תוס' בסניין דאי בכלי חדש הא הכא בגמ' מאימתי גמר מלאכתן רבי יוחנן אומר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

משיצרפם בכבשן ריש לקיש אמר משיצחצחון במים. וא"כ צ"ע על הרמב"ם שלא חילק בכך. אולם עיין במאירי שנראה שגירסה אחרת היתה להם בגמ' כאן וז"ל "כבר ידעת שכלי מתכות אין מקבלין טומאה עד שתגמר מלאכתו וגמר מלאכה שלהן הכל לפי מה שהוא כלי הסיף יתבאר במקום אחר משישופנו והסכין משישחיזנו השריון והרומח ושאר כלי המלחמה משיצחצחם במים" וא"כ ר' יוחנן ור"ל לא קאי כלל אסכין ואסיף, ועוד עיין בחי' המהר"ל "יד הסיף וכו'. כך הגירסא בספרים שלנו, ולפי זה לא היה קשה קושיית התוס' אמתניתין דמסכת כלים, דהכא ביד הסיף פליגי והסכין ג"כ יהיה לו יד של ברזל, ויד דקתני אכולה קאי, כך יראה" וא"כ אפ' נמי דכך גירסת הרמב"ם אולם א"כ היה לו לחלק בין יד הסכין לסכין עצמו. ועיין פתח עניים מש שדחק בסוגיין. ובחילופי גירסאות כתב בשם הגר"א, שהרמב"ם חולק על התוס', שהרמב"ם [כלים ח - ב] הביא המשנה בתחילת עשיתן וולא בשהעלו חלודה, וסובר שבריייתא כאן שביארוה ר' יוחנן ור"ל חולקת על המשנה ופסק כמשנה [ולזה רמו העין משפט]. ולולי דבריהם היה נלענ"ד לומר דהרמב"ם איירי בכל העומד לשוף וכו' כמש"כ בה"א וא"כ על כרחך לא איירי בתחילת עשייתם כלל ובאמת בתחילת עשייתם הוא משיצרפו בכבשן ובט=אמת קצת צ"ע שהאי צירוף הסיף בכבשן אינו מכשירו תשמישו שהרי ללא חוד הבא על ידי שיופו אינו ראוי למלאכתו אלא על כרחך דאיירי בצירוף אחרון לחיזור הנעשה אחרי חידודו בתחילת עשייתו והרמב"ם איירי בסיף שהעלה חלודה או קחה וצריך חידודו ושיוף שוב.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

